

Complexnummer: 520293

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

De Velhorst

Aantal complexonderdelen	Monumentnummers van complexonderdelen
22	520294, 520295, 520296, 520297, 520298, 520299, 520300, 520302, 520303, 530798, 530799, 530800, 530801, 530802, 530803, 530804, 530805, 530806, 530807, 530808, 530809, 530810

Woonplaats	Gemeente	Provincie
Lochem	Lochem	Gelderland

Locatie van het hoofdoject

Velhorst 5, 7241 TB te Lochem

Complexomschrijving

HISTORISCHE BUITENPLAATS DE VELHORST

Omschrijving complex:

De historische buitenplaats De Velhorst vormt de kern en ligt aan de noordrand van het gelijknamige landgoed, dat ruim 300 ha. groot is; de buitenplaats bestaat uit een 18de-eeuws landhuis met bijgebouwen, boomgaard en moestuin en drie boerderijcomplexen, gelegen in en rond een landschappelijk park uit het begin van de 19de eeuw. Het geheel ligt ten noorden van de Lageweg enkele kilometers ten westen van Lochem. Het park is met deze weg verbonden via de oprijlaan met beuken; de buitenplaats ligt in het stroomdal op de zuidoever van de Berkel in de voormalige marke Klein Dochteren en wordt omgeven door bossen, weiden, akkers en erven van boerderijen van het eigen landgoed. Hoewel de Velhorst in de 14de eeuw al wordt genoemd is er pas sprake van een buitenplaats in 1678. In een hypotheekacte uit dat jaar wordt geschreven: 'de erven en goederen Velhorst ... met het huys daerop staende, bij hun comparanten bewoond'. Dit is het eerste jaar waarin sprake is van een 'huys', dat overigens een spieker was. De eigenaar en bewoner was Diederik van der Wall, telg uit een Zutphens regentengeslacht. Het goed de Velhorst bestond volgens een transportakte uit 1683 uit 'oude en nieuwe landerijen, aangekocht of aangemaakt, bestaande in huizen (lees spieker en boerderijen), boomgaarden, bouw- en weidelanden tienden, inslagen en plantagien...'. In 1741 werd de 17de-eeuwse spieker gedeeltelijk afgebroken en verbouwd door de eigenaar Ernst van Löben Sels uit Zutphen, die was gehuwd met Petronella Op ten Noort. Zij had de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Velhorst met haar huwelijk ingebracht. Het huis kreeg een voorgevel van vijf traveeën breed en een kelderverdieping, twee bouwlagen en een kap hoog. De middelste travee werd driezijdig uitgebouwd. Aan die bouwfase herinnert een gevelsteen in de stoep met 'E. Van Löben Sels en P.C. Op ten Noort haec otia f(ecerunt) 1741'. Ook het koetshuis aan het voorplein dagtekent van deze bouwperiode. Het terrein rond het huis, voordien in agrarisch gebruik, werd veranderd in een park- en bosaanleg. Er werden vijvers gegraven, een sterrenbos, berceau en moestuinen werden aangelegd. De zgn. Hottingerkaart uit omstreeks 1785 geeft een beeld van de toenmalige aanleg: achter het huis ligt tegen de Berkel een rechthoekige, in zessen verdeelde tuin met een centrale as, omgeven door een houtsingel. In 1819 werden huis en tuin wederom ingrijpend veranderd. Het huis werd naar achteren toe uitgebreid tot een blokvormig gebouw. De middenpartij werd met een attiek verhoogd. De afwerking van het interieur volgde in 1829. Het park kreeg een landschappelijke aankleding waarbij de vijvers werden vergraven, slingerende paden en rondwandelingen werden aangelegd. Uit 1818 dateert een ontwerp van het park door H.J. v.d. Berg, dat, getuige de kadastrale minuut van 1825, grotendeels zo is uitgevoerd. Rond het huis lag een siertuin en zuidelijk van het huis een nutstuin met moestuin en kassen alsmede een boomgaard. Langs het huis liep, volgens de kadastrale minuut, een brede laan die de boerderijen Scholten (aan de noordkant) en Nieboer (ten zuiden van het huis) ontsloten en op de Lageweg uitkwam. Een tweede laan staat haaks op het huis. Met een rechte hoek voegt deze zich bij de eerst genoemde brede oprijlaan. In de punt van beide lanen ligt een vijfzijdig vijver ('water als bouwland'). Grote wijzigingen hebben sindsdien niet plaats gevonden. Zelfs de vijver in de punt is nog steeds aanwezig, zij het enigszins veranderd van vorm. In 1973 werd het landgoed de Velhorst gelegateerd aan de Vereniging Natuurmonumenten.

De historische buitenplaats De Velhorst bestaat uit de volgende onderdelen: HUIS (1), PARKAANLEG (2), KOETSHUIS (3), SCHUREN (4), TUINKOEPELS (5), INRIJHEK (6), TUINMUUR en SCHUTTING (7), KASSEN en BAKKEN (8) en TUINSIERADEN (9), CHAUFFEURSWONING (10), BOERDERIJCOMPLEX NIEBOER (11-16), BOERDERIJCOMPLEX AYTINK (17-19), BOERDERIJCOMPLEX SCHOLTEN (20-22)..

Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven.

Waardering

De historische buitenplaats De Velhorst is van algemeen cultuurhistorisch belang

- als goed voorbeeld van de landschappelijk-visuele en historische verwevenheid van een klein vroeg 19de-eeuws landschappelijk park en het omringende landgoed met bossen en boerderijen door middel van wandelingen en vista's.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 520294

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82961/64

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			75

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 1:

HUIS DE VELHORST.

Het huidige landhuis is ontstaan uit een 17de-eeuwse omgrachte spieker die in 1741 gedeeltelijk is afgebroken en aan de voorzijde werd verbreed en verhoogd tot een onderkelderd gebouw, met twee bouwlagen en een kap. De middelste travee werd driezijdig uitgebouwd. Door de verbreding van de oude spieker moest de gracht worden gedempt. Aan die bouwfase herinnert een gevelsteen in de stoep met 'E. Van Löben Sels en P.C. Op ten Noort haec otia f 1741'. Het huis werd in 1819 naar achteren uitgebreid tot een blokvormig gebouw. De middenpartij werd met een attiek verhoogd. De afwerking van het interieur volgde in 1829. Thans vertoont het zich als een rechthoekig bakstenen gebouw met hoeklisenen en twee verdiepingen op een hoog onderhuis; omlopend schilddak met vier hoekschoorstenen en gedekt met gesmoorde pannen. Aan de voorzijde en de eerste travee aan linker- en rechterzijde heeft het 18de-eeuwse metselwerk klezoren in de koppenlagen. De achtergevel en de laatste twee traveeën van de linker- en rechter zijgevel zijn uit een iets rodere baksteen opgetrokken. Ook in de vensters zit verschil. De 18de-eeuwse vensters hebben een lichte toog aan de bovenzijde; de 19de-eeuwse vensters zijn van boven recht afgesloten. De symmetrische voorgevel (oost) is uit 1741. Vijf traveeën breed met driezijdig uitspringende middenpartij en klein bordes met smeedijzeren balustrade, te bereiken via vijf ronde treden in zandsteen. De decoratie van de ingangspartij met bordes en dubbele beglaasde voordeur met halfroond bovenlicht, voorzien van spaakroeden is uit 1819, evenals de verdeling van de vensters. Twee soorten persiennes. De grovere zullen uit de 18de, de fijnere uit de 19de eeuw dagtekenen. De middenpartij boven de gootlijst is in 1819 opgebouwd als attiek in baksteen met drie gekoppelde kleine halfronde vensters. De vroeg 19de-eeuwse achtergevel telt vijf traveeën. Hierin is de toegang voor het personeel. De beide zijgevels tellen drie traveeën, een met 18de-eeuwse en twee met 19de-eeuwse vensters. In de dakschilden een eenvoudige dakkapel. De indeling van het interieur is als volgt. In de onderverdieping bevinden zich de oorspronkelijke keukens, een vertrek met stookplaats voor het personeel en voorraadkelders. Troggewelven op houten balken onder het bordes en de hal. Op de beletage een voorname hal. Vloer met platen van marmer en rode zandsteen. Op het plafond versiering met amandelvormig lijstwerk met floraal middenstuk,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

alles uit 1829. Op de wanden gestucte vakken. Rechts achter bevindt zich de grote zaal. Op het plafond uitbundig floraal stucwerk binnen achtzijdig lijstwerk. Middenstuk met geometrisch lijstwerk en bloemslingers, alles uit 1829. Kachelnis voorzien van stucwerk met druiven. Brede houten vloerdelen. De vensters zijn van vensterbanken en binnenluiken voorzien. Aan de rechtervoorkant een salon (de Jachtkamer) met een stucplafond met amandelvormig lijstwerk en rond middendeel, alles 1829. Kachelnis voorzien van stucwerk met bladwerk en pijl. Vensters met vlakke binnenluiken en vensterbanken. In de hal voert, tegenover de voordeur, een trap naar boven, gevat in een ronde boog. Het middenvertrek op de verdieping heeft een stucplafond met amandelvormig lijstwerk, geometrische vakken en een rond middenstuk met bladmotief. In de hoeken waaivormige patronen, alles 1829. De kamer rechts voor heeft een stucplafond met amandelvormig lijstwerk en sterren in de hoeken, alles uit 1829. Kachelnis. Tegen de wand met het middenvertrek voormalige bedsteden. De kamer rechts achter heeft een stucplafond met ovaal lijstwerk en een kachelnis. De kamer midden achter heeft een stucplafond met recht lijstwerk en rozetten op de hoeken. De vertrekken aan de linkerkant zijn verbouwd. De kap is uit 1819. Op de zolder is een dienstbodekamer met bedstede afgetimmerd. Plafond van kraalschroot.

Waardering

HUIS de VELHORST, behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van algemeen cultuurhistorisch en architectonisch belang

- vanwege de ouderdom
- vanwege de interieurafwerking
- vanwege de eenvoudige, doch kloeke architectuur
- als centrum van de historische buitenplaats

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 520295

Status rijksmonument
Inschrijving register* 02 juni 2008
Kadaster deel/nr 82961/68

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Lochem Lochem Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	E			3118
Laren Gelderland	E			3119
Laren Gelderland	F			42
Laren Gelderland	F			43
Laren Gelderland	F			44
Laren Gelderland	F			45
Laren Gelderland	F			46
Laren Gelderland	F			47
Laren Gelderland	F			48
Laren Gelderland	F			49
Laren Gelderland	F			52
Laren Gelderland	F			53
Laren Gelderland	F			54
Laren Gelderland	F			56
Laren Gelderland	F			57
Laren Gelderland	F			70
Laren Gelderland	F			71
Laren Gelderland	F			74
Laren Gelderland	F			75
Laren Gelderland	F			81
Laren Gelderland	F			82
Laren Gelderland	F			85
Laren Gelderland	F			94
Laren Gelderland	F			95

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			96
Laren Gelderland	F			97
Laren Gelderland	F			98
Laren Gelderland	F			99
Laren Gelderland	F			100
Laren Gelderland	F			103
Laren Gelderland	F			104
Laren Gelderland	F			106
Laren Gelderland	F			107
Laren Gelderland	F			110
Laren Gelderland	F			112
Laren Gelderland	F			113
Laren Gelderland	F			114
Laren Gelderland	F			122
Laren Gelderland	F			124
Laren Gelderland	F			125
Laren Gelderland	F			127
Laren Gelderland	F			128
Laren Gelderland	F			130
Laren Gelderland	F			780
Laren Gelderland	F			781
Laren Gelderland	F			782
Laren Gelderland	F			783
Laren Gelderland	F			805
Laren Gelderland	F			806
Laren Gelderland	F			807
Laren Gelderland	F			1030
Laren Gelderland	F			1031
Laren Gelderland	F			1060
Laren Gelderland	F			1104
Laren Gelderland	F			1106
Laren Gelderland	F			1118
Laren Gelderland	F			1119
Laren Gelderland	F			1120

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			1121
Laren Gelderland	F			1122
Laren Gelderland	F			1123
Laren Gelderland	F			1124
Laren Gelderland	F			1125
Laren Gelderland	F			1126
Laren Gelderland	F			1128

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 2:

HISTORISCHE PARKAANLEG.

Rond het huis ligt een vroeg 19de-eeuwse landschappelijke aanleg op basis van een eenvoudige oudere geometrische aanleg, waarvan alleen de oprijlaan en de zichtas door het huis (in gewijzigde vorm weliswaar) resteren; vanaf de Lageweg voert een lange rechte geasfalteerde oprijlaan met dubbele rijen beuk in driehoeksverband noordwaarts naar het ronde voorplein van het huis; halverwege de lengte heeft de laan een knik; op dat punt gaat een vroeger gebruikt noord-zuid lopend laandeel als breed zandpad rechtdoor. Tot in de jaren zestig van de 20ste eeuw liep de laan rechtdoor en via een rechte hoek naar het westen loodrecht op het midden van het huis af; het nog bestaande deel is ook met beuk beplant; in de vork van de beide lanen een bosvijver. Het voorplein ligt midden voor het huis en is met de oprijlaan verbonden door een kort pad, dat opgesloten ligt tussen heestergroepen, waarin enkele oude eiken; het plein bestaat uit een door een breed asfaltpad omgeven rond grasperk met in het midden een door heesters omgeven zandstenen sokkel (zie onder 9); het voorplein wordt aan de zuidkant begrensd door het koetshuis (zie onder 3), aan de noordkant gaat het over in de zgn. Polhof. Het voorplein en de Polhof vormden een besloten ruimte, die van het park achter het huis door een grote solitaire eik (gekapt in de jaren zestig) visueel was gescheiden. Een zelfde visuele scheiding door een rode beuk heeft tot 1964 bestaan tussen het huis en het koetshuis. Het eigenlijke landschapspark is bescheiden van omvang en strekt zich met name ten westen en noorden van het huis uit. De aanleg bestaat uit een parkweide, waarin twee langgerekte vijvers (de Huisvijver en de Spiegel- of Achtervijver) en solitaire. De ene vijver, de Huisvijver, ligt direct ten noorden van het huis; de andere, de Spiegel- of Achtervijver, ligt ten westen van het huis aan het einde van de aanleg; deze vijver staat in verbinding met een oude Berkelarm. Vanuit het huis zijn verschillende vista's en wandelingen over en door het landschap op de boerderijen. Een vista loopt over de parkweide en de Spiegel of Achtervijver het open landschap in richting Berkel. Het gezicht wordt aan de noordkant begeleid door een met bosschages en bomen beplante sloot, die vanaf de huisvijver westwaarts naar de Berkelarm loopt. Een tweede vista is vanaf het huis in oostelijke richting, de voormalige haakse toegangslaan. Daarnaast is een zicht naar het noordoosten over de Polhof naar een ovale parkweide met ronde kom en solitaire, omgeven door een houtwal. Ten zuiden van genoemde aanleg ligt een perceel oud loofbos met enkele rechte paden doorsneden. In het meest westelijke stuk staat een 18de-eeuwse koepel; in het Boombosch met voornamelijk eik en beuk een onderbegroeiing van rododendrons. Ten oosten van dit bosperceel en ten zuiden van het huis ligt de relatief grote, in vakken verdeelde, moestuin met boomgaard, voor het grootste deel omgeven door meidoorn- en beukenhagen. In 1817 werd de bestaande nutstuin veranderd: er werd een van de Cloese afkomstige druivenkas geplaatst, een tuinmuur werd opgemetseld. In 1913 werd een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gedeelte van de paardenstal tot oranjerie verbouwd. De moestuin en boomgaard worden van elkaar gescheiden door een schutting. Er zijn nog twee resten van kassen en drie koude bakken. Ten zuiden van de moestuin, langs de oprijlaan, ligt het boerderijcomplex Nieboer, aan het eind van de oprijlaan aan de noordkant het boerderijcomplex Scholten. Parallel aan en oostelijk van de noord-zuid lopende laan loopt een oude schapendrift, die op de kadastrale minuut van 1825 'Allée' genoemd wordt. Aan het eind van de schapendrift ligt het boerderijcomplex 'Aytink'.

Waardering

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG, behorende tot de historische buitenplaats de Velhorst, van algemeen cultuurhistorisch en tuinhistorisch belang:

- vanwege de ouderdom
- vanwege het goed bewaard gebleven 19de-eeuwse landschapspark over een ouder geometrisch systeem
- vanwege de wandelingen vanuit en rond het huis met verschillende vista's
- vanwege de landschappelijk-visuele kwaliteiten, met name vanuit het Berkeldal gezien

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 520296

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82961/78

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			805

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 3:

Ten zuiden van het voorplein staat het KOETSHUIS met stal. Waarschijnlijk is dit ook in 1741 gebouwd, tegelijk met het huis. In 1822 is het verhoogd en naar achteren met een vleugel uitgebreid. Het tympaan heet afkomstig te zijn van het grote huis. Het gebouw heeft een symmetrische voorgevel met brede middenrisaliet, waarin twee gekoppelde koetsdeuren; ter weerszijden van de risaliet telkens twee meerruitsvensters, van elkaar gescheiden door lisenen; ook lisenen op de hoeken van het gebouw. De middenrisaliet heeft een verdieping met twee vensters; bekroning met fronton, waarin uurwerkplaat. In 1913 werd een deel van de paardenstal in het koetshuis verbouwd tot oranjerie. Hiertoe werden grote ramen in de achtergevel aangebracht. De rechtere vleugel werd tot tuinmanswoning ingericht. Het middendeel van het koetshuis is met klinkers bestraat. Balken uit het grote huis. Tegen de achterwand een tuigkast. Links is de plaats voor de paarden. De harstenen drinkbakken zijn nog in situ. Van de boxen is een zuil bewaard. Op de verdieping een houten bedstede en de kast voor het uurwerk.

Waardering

KOETSHUIS behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van algemeen cultuurhistorisch belang,

- vanwege de ouderdom
- vanwege de eenvoudige en harmonieuze architectuur
- als wezenlijk architectonisch, cultuurhistorisch en functioneel onderdeel van de historische aanleg

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 520297

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82961/86

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			805

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 4:

Direct ten zuiden van het koetshuis; liggen twee SCHUREN, een uit de 18de en een uit de late 19de eeuw. Door een zakgoot gekoppelde schuren, beide op rechthoekige plattegrond. De oostelijke schuur met wolfdak met grijze pannen en inrijdeuren in beide kopse gevels. De westelijke schuur is de oudste. Schilddak met grijze pannen; gevels bekleed met horizontale houten delen; meerruitsvensters; noordschild met dakkapel onder zadeldakje; aan de zuidgevel is een kas gebouwd (zie onder 8).

Waardering

SCHUREN, behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van algemeen cultuurhistorisch belang

- vanwege de ouderdom

- als cultuurhistorisch en functioneel onderdeel van de historische buitenplaats

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 520298

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82961/92

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			82
Laren Gelderland	F			780

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 5:

KOEPELS; er zijn twee verschillende tuinkoepels: de ene in het uiterste westen van de aanleg en de andere ten noordoosten van het huis in de Polhof. De eerste staat in het zgn. Boombosch en wordt op de kadastrale minuut van 1825 aangegeven als 'koepel'. Via een slingerpad door het bos kon de koepel worden bereikt. De koepel bood uitzicht op de Berkel. Het is een achthoekig, uit twee soorten baksteen opgetrokken (N.B.: was tot in de jaren 80 van de 20ste eeuw gepleisterd) gebouwtje met rieten dak, een houten deur, via een trapje toegankelijk en 6-lichtsventers met luiken. De tweede staat in de Polhof en betreft een zgn. draaikoepel, een houten prieel, dat eertijds draaien kon. Deze koepel is na 1945 verplaatst vanuit het Boombosch. , XX-a; vierkant bouwsel onder zadeldakje met open voorzijde; wanden met verticale kraaldelen; voorzijde met houten pilaartjes en ajour gezaagde balustrade; in wit en donkergroen geschilderd.

Waardering

KOEPELS, behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van algemeen cultuurhistorisch belang

- vanwege de ouderdom
- vanwege het type
- vanwege de cultuurhistorische, functionele en ornamentale waarden

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 520299

Status rijksmonument
Inschrijving register* 02 juni 2008
Kadaster deel/nr 82961/99

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Lochem Lochem Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Laren Gelderland F 75

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 6:

INRIJHEK, XIX-d; aan het begin van het voorplein; twee lage vierkante gepleisterde pijlers met eenvoudige dekplaten; lage smeedijzeren hekvleugels met gepunte spijlen, naar het midden toe lager wordend.

Waardering

INRIJHEK behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van algemeen belang

- vanwege de ouderdom
- vanwege de cultuurhistorische, functionele en ornamentale waarden
- als markering van de ingang naar het voorplein

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 520300

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82962/37

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			805

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 7:

TUINMUUR en SCHUTTING; in de moestuin; in oorsprong 18de-eeuws; veel vernieuwd in de 19de en 20ste eeuw; de bakstenen muur met ezelsrug sluit aan op het koetshuis en loopt westwaarts in het verlengde van de voorgevel ervan; na enkele meters via een rechte hoek naar het zuiden, en weer via een haakse bocht naar het oosten, waar hij aansluit op de noordwestpunt van de westelijke schuur; de schutting met horizontale delen, recent (jaren 70 van de 20e eeuw) vernieuwd, staat midden in de moestuin en scheidt de boomgaard van de plek met de kassen en bakken (zie onder 8); de schutting loopt noord-zuid vanaf de zuidwesthoek van de tuinmuur; leifruit.

Waardering

TUINMUUR en SCHUTTING, behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van algemeen belang

- vanwege de ouderdom

- vanwege de cultuurhistorische en functionele waarden

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 520302

Status rijksmonument
Inschrijving register* 02 juni 2008
Kadaster deel/nr 82962/48

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Lochem Lochem Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Laren Gelderland F 805

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 8:

KASSEN en BAKKEN, XIX en XX-a; er zijn twee kassen, waarvan alleen het metselwerk oud is - de opbouw is van XX-d; de ene kas staat tegen de achtermuur van de westelijke schuur en heeft een zadeldak, waarvan alleen het zuidelijk deel van glas is; het achterste deel heeft een zinkbedekking; de tweede kas staat tussen de schutting en de eerste kas in; alleen de gemetselde voeting is vroeg 20e eeuw - de opbouw met dubbel glashuis is nieuw. De drie gemetselde koude bakken, XIX, met schuine zijmuurtjes en rollagen liggen achter elkaar tussen de tweede kas en de tuinmuur.

Waardering

KASSEN en BAKKEN, behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van algemeen belang

- vanwege de ouderdom

- vanwege de cultuurhistorische en functionele waarden

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 520303

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82962/53

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			75
Laren Gelderland	F			82
Laren Gelderland	F			780

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 9:

TUINSIERADEN, te weten: a. 2 sokkels, nagenoeg identiek, en b. sokkel met vaas.

Ad a.: één sokkel midden op het voorplein: vierkante sokkel in zandsteen op plint, XVIII-a; rijke festoenen met bloemen en vruchten in fors uitspringend hoogrelief op alle vier de vlakken, ook de hoeken omhangend; dekplaat met eierlijst; de andere, nagenoeg identieke sokkel achter het huis in een rond perk met buxushaagjes.

Ad b.: in gazon ten noorden van het voorplein: ronde urnvormige dekselvaas in natuursteen op dito vierkante sokkel; onderkant van de vaas met rand van lijfblaadjes versierd; gewelfde deksel met ronde knop; sokkel met dekplaat met meanderrand; twee der zijvlakken van de sokkel met Griekse teksten

Waardering

TUINSIERADEN, behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van algemeen belang

- vanwege de ouderdom
- vanwege de fraaie vormgeving van met name de twee sokkels
- vanwege de cultuurhistorische en ornamentele waarden

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 530798

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82935/173

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Lochem	Lochem	Gelderland		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			1120

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 10

CHAUFFEURSWONING,

Op rechthoekige plattegrond gelegen, uit rode baksteen opgetrokken woning uit omstreeks 1920 onder iets overstekend zadeldak dat met gesmoorde pannen is belegd. Twee schoorstenen op de daknok. De woning is als dienstwoning voor de chauffeur gebouwd en maakt daardoor deel uit van de buitenplaats. De chauffeurswoning ligt evenwijdig aan het pad dat tussen de Velhorst en boerderij Nieboer in westelijke richting loopt. De voorgevel bevindt zich aan de westkant. Hierin een deur met bovenlicht met roedeverdeling en twee vensters met luiken en met bovenlicht, voorzien van roedeverdeling. In de geveltop een openslaand venster. Staafankers. Rechterzijgevel met drie vensters met luiken en met bovenlicht. Kelderlicht in het voorste deel van het huis. De linkerzijgevel is gewijzigd. Een venster is dichtgezet en een deur verplaatst. Thans met een venster met luiken en bovenlicht, voorzien van roedeverdeling, dubbel deur en klein venstertje. Dakkapel in dakvlak. De achtergevel heeft een venster met luiken, een deur met bovenlicht en een klein venster; openslaand venster in de geveltop. In het interieur is een aantal originele onderdeel bewaard gebleven als een schouw, paneeldeuren, vloeren en de trap naar boven.

Waardering

CHAUFFEURSWONING, behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van cultuurhistorisch belang,

- vanwege de ouderdom
- vanwege de eenvoudige en harmonieuze architectuur
- als wezenlijk architectonisch, cultuurhistorisch en functioneel onderdeel van de historische aanleg

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
-----------------------	---------------------	----------------

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Woningen en woningbouwcomplexen

Dienstwoning(K)

Chauffeurswoning

Monumentnummer*: 530799

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82935/182

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			807
Laren Gelderland	F			1118

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 11

BOERDERIJCOMPLEX NIEBOER,

Het boerderijcomplex Nieboer, ten zuiden van de Velhorst en ten westen van de toegangslaan, behoorde vanouds tot het landgoed. Oorspronkelijk stond de boerderij bekend onder de naam Klein Velhorst, ter onderscheiding van de boerderij Groot Velhorst, die thans Scholten heet (Velhorst 6). Op de kadastrale minuut van 1825 komt de boerderij al voor, maar zij is van oudere datum. De boerderij bestaat dan uit een fors U-vormig bouwwerk. Op het erf staan dan twee kleine schuren. De huidige verschijningsvorm is grotendeels laat 19de-eeuws (1881, volgens een jaartalsteen in de linkerzijgevel van de schuur). In 1925 is de boerderij verbreed en met een verdieping verhoogd in dezelfde trant. Op het erf staan een bakhuis (onderdeel 12), een waterput (onderdeel 13), een uitgebouwde steltenberg (onderdeel 14), een schuurberg (onderdeel 15) en een kapberg (onderdeel 16).

De huidige BOERDERIJ ligt met de achterzijde naar de weg toegekeerd en bestaat uit twee gebouwen met een tussenlid: de hallehuisboerderij met woongedeelte en stal onder wolfdak met pannen en riet, het moderne tussengedeelte onder een rood pannen dak en een deels houten schuur onder wolfdak met pannen en riet uit 1975. Het moderne tussenlid en de grote schuur uit 1975 vallen niet onder de bescherming. Het woongedeelte van de boerderij is opgetrokken van diverse formaten rode baksteen; het bedrijfs gedeelte uit machinale baksteen. Op de daknok een schoorsteen ter hoogte van de brandmuur. Vijf traveeën brede voorgevel, asymmetrisch van indeling. Van links naar rechts: negenruits venster met luiken onder hanekamstrek, paneel deur met zesruits bovenlicht onder hanekamstrek, twee 20-ruitsventers met luiken onder hanekamstrek en tenslotte een negenruitsvenster als links. Op de verdieping twee openslaande roedevensters met luiken onder korte hanekamstrek. In de rechterzijgevel ter hoogte van het woongedeelte twee vensters met openslaande ramen en luiken, ter hoogte van het bedrijfs gedeelte moderne stalramen. De mestdeuren zijn gedicht. In de linkerzijgevel van rechts naar links twee 12-ruitsvensters met luiken, een moderne toegangsdeur en een roedevenster; onder het linker venster een kelderlicht. In de gevel van het bedrijfs gedeelte vijf betonnen stalramen. Drie mestdeuren

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

onder korbogen. Onder een van de vensters een jaartalsteen met 1881. De achtergevel heeft een forse dubbele deeldeur onder korfboog, aan beide zijden een klein rondboog venstertje met ijzeren roedeverdeling. Aan weerszijden van de deeldeur twee korfboogvormige staldeurtjes. Staafankers. In het interieur van het woongedeelte grote schouw met geprofileerde schouwbank en betegelde achterwand, geflankeerd door een kast en een voormalige bedstede. De stal bestaat uit vijf vakken met ankerbalkgebinten.

Waardering

BOERDERIJ NIEBOER, behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van cultuurhistorisch belang

- als onderdeel van het boerderijcomplex Nieboer
- als type
- wegens de functie
- wegens de eenvoudig doch harmonische architectuur
- wegens de visueel-landschappelijke relatie tot de overige onderdelen van de buitenplaats

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 530800

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82915/151

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			807

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 12

Het boerderijcomplex Nieboer, ten zuiden van de Velhorst en ten westen van de toegangslaan, behoorde vanouds tot het landgoed. Oorspronkelijk stond de boerderij bekend onder de naam Klein Velhorst, ter onderscheiding van de boerderij Groot Velhorst, die thans Scholten heet (Velhorst 6). Op de kadastrale minuut van 1825 komt de boerderij al voor, maar zij is van oudere datum. De boerderij bestaat dan uit een fors U-vormig bouwwerk. Op het erf staan dan twee kleine schuren. De huidige verschijningsvorm is grotendeels laat 19de-eeuws (1881, volgens een jaartalsteen in de linkerzijgevel van de schuur). In 1925 is de boerderij verbreed en met een verdieping verhoogd in dezelfde trant. Op het erf staan een bakhuis (onderdeel 12), een waterput (onderdeel 13), een uitgebouwde steltenberg (onderdeel 14), een schuurberg (onderdeel 15) en een kapberg (onderdeel 16).

Ten noorden van de boerderij staat een uit baksteen opgetrokken BAKHUIS (vroeg XX) onder met rode pannen gedekt zadeldak. Voorgevel met zesruits venster met luiken. Halfroond venster met vorktracering in geveltop. In de rechterzijgevel houten deur, in de linkerzijgevel een getoogd venstertje. Achtergevel met (later ingebroken) deur, getoogd venster en in de geveltop een keperboogvormig luik.

Waardering

BAKHUIS, behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van belang

- als onderdeel van het boerderijcomplex Nieboer

- als type

- wegens de functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- wegens de eenvoudig doch harmonische architectuur
- wegens de visueel-landschappelijke relatie tot de overige onderdelen van de buitenplaats

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Bakhuis

Monumentnummer*: 530801

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82915/158

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			807

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 13

Het boerderijcomplex Nieboer, ten zuiden van de Velhorst en ten westen van de toegangslaan, behoorde vanouds tot het landgoed. Oorspronkelijk stond de boerderij bekend onder de naam Klein Velhorst, ter onderscheiding van de boerderij Groot Velhorst, die thans Scholten heet (Velhorst 6). Op de kadastrale minuut van 1825 komt de boerderij al voor, maar zij is van oudere datum. De boerderij bestaat dan uit een fors U-vormig bouwwerk. Op het erf staan dan twee kleine schuren. De huidige verschijningsvorm is grotendeels laat 19de-eeuws (1881, volgens een jaartalsteen in de linkerzijgevel van de schuur). In 1925 is de boerderij verbreed en met een verdieping verhoogd in dezelfde trant. Op het erf staan een bakhuis (onderdeel 12), een waterput (onderdeel 13), een uitgebouwde steltenberg (onderdeel 14), een schuurberg (onderdeel 15) en een kapberg (onderdeel 16).

Voor de boerderij staat een rond gemetselde WATERPUT met rand van Bentheimer zandsteen (XIX). Houten haal met mik.

Waardering

WATERPUT, behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van belang

- als onderdeel van het boerderijcomplex Nieboer

- als type

- wegens de functie

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Straatmeubilair	Waterput

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 530802

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82916/1

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			807

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 14

Het boerderijcomplex Nieboer, ten zuiden van de Velhorst en ten westen van de toegangslaan, behoorde vanouds tot het landgoed. Oorspronkelijk stond de boerderij bekend onder de naam Klein Velhorst, ter onderscheiding van de boerderij Groot Velhorst, die thans Scholten heet (Velhorst 6). Op de kadastrale minuut van 1825 komt de boerderij al voor, maar zij is van oudere datum. De boerderij bestaat dan uit een fors U-vormig bouwwerk. Op het erf staan dan twee kleine schuren. De huidige verschijningsvorm is grotendeels laat 19de-eeuws (1881, volgens een jaartalsteen in de linkerzijgevel van de schuur). In 1925 is de boerderij verbreed en met een verdieping verhoogd in dezelfde trant. Op het erf staan een bakhuis (onderdeel 12), een waterput (onderdeel 13), een uitgebouwde steltenberg (onderdeel 14), een schuurberg (onderdeel 15) en een kapberg (onderdeel 16).

Tussen de boerderij en de oprijlaan ligt een rechthoekige uitgebouwde STELTENBERG onder schilddak met korte nok zadeldakvormig eindigend boven de houten topgevel (XIX). Het dak is met rode pannen gedekt. De overwegend houten schuur staat op een bakstenen plint. Alleen de voorgevel is tot de bovendorpels van de twee rechthoekige stalvensters uitgevoerd in baksteen. In het midden een opgeklampte deur. Houten geveltop waarin een ruitvormig venster. Rechterzijgevel met deur onder opgewipt lessenaarsdak, geflankeerd oor rechts een kleine deur en links een ruitvormig venstertje. Achtergevel met rechthoekige vensters en opgeklampte deuren.

Waardering

UITGEBOUWDE STELTENBERG behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van belang

- als onderdeel van het boerderijcomplex Nieboer

- wegens de ouderdom

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- als type

- wegens de functie

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Monumentnummer*: 530803

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82916/4

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			807

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 15

Het boerderijcomplex Nieboer, ten zuiden van de Velhorst en ten westen van de toegangslaan, behoorde vanouds tot het landgoed. Oorspronkelijk stond de boerderij bekend onder de naam Klein Velhorst, ter onderscheiding van de boerderij Groot Velhorst, die thans Scholten heet (Velhorst 6). Op de kadastrale minuut van 1825 komt de boerderij al voor, maar zij is van oudere datum. De boerderij bestaat dan uit een fors U-vormig bouwwerk. Op het erf staan dan twee kleine schuren. De huidige verschijningsvorm is grotendeels laat 19de-eeuws (1881, volgens een jaartalsteen in de linkerzijgevel van de schuur). In 1925 is de boerderij verbreed en met een verdieping verhoogd in dezelfde trant. Op het erf staan een bakhuis (onderdeel 12), een waterput (onderdeel 13), een uitgebouwde steltenberg (onderdeel 14), een schuurberg (onderdeel 15) en een kapberg (onderdeel 16).

Tussen de steltenberg en de weg een vijfroeden SCHUURBERG. Onderbouw van gepotdekselde delen, hoge tasvloer. Tussen de eikenhouten roeden een met riet gedekt tentdak (XXa).

Waardering

SCHUURBERG behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van belang

- als onderdeel van het boerderijcomplex Nieboer
- wegens de ouderdom
- als type
- wegens de functie

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
-----------------------	---------------------	----------------

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Boerderijen, molens en bedrijven

Boerderij (M)

Schuurberg

Monumentnummer*: 530804

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82915/193

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			807

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 16

Het boerderijcomplex Nieboer, ten zuiden van de Velhorst en ten westen van de toegangslaan, behoorde vanouds tot het landgoed. Oorspronkelijk stond de boerderij bekend onder de naam Klein Velhorst, ter onderscheiding van de boerderij Groot Velhorst, die thans Scholten heet (Velhorst 6). Op de kadastrale minuut van 1825 komt de boerderij al voor, maar zij is van oudere datum. De boerderij bestaat dan uit een fors U-vormig bouwwerk. Op het erf staan dan twee kleine schuren. De huidige verschijningsvorm is grotendeels laat 19de-eeuws (1881, volgens een jaartalsteen in de linkerzijgevel van de schuur). In 1925 is de boerderij verbreed en met een verdieping verhoogd in dezelfde trant. Op het erf staan een bakhuis (onderdeel 12), een waterput (onderdeel 13), een uitgebouwde steltenberg (onderdeel 14), een schuurberg (onderdeel 15) en een kapberg (onderdeel 16).

Naast de schuurberg staat een eenroedige KAPBERG (XXa) met een met riet gedekt tentdak en lage tasvloer.

Waardering

KAPBERG behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van belang

- als onderdeel van het boerderijcomplex Nieboer
- wegens de ouderdom
- als type
- wegens de functie

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Kapberg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 530805

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82915/197

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			1123

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 17,

Het boerderijcomplex Aytink ligt ten oosten van de Velhorst, ten westen van de van zuid naar noord lopende schapendrift. Het boerderijcomplex behoorde sinds 1708 tot het landgoed. Op de kadastrale minuut van 1825 komt de boerderij voor met de naam Aytink, maar zij is van oudere datum. De boerderij bestaat dan, evenals Nieboer, uit een fors U-vormig bouwwerk. Ten oosten van de boerderij ligt aan de kop van de schapendrift een schapenboet. Thans bestaat het boerderijcomplex uit een boerderij met aangebouwd bakhuis of enskamer (onderdeel 17), een middenlangsdeelschuur (onderdeel 18) en een eenroedige kapberg (onderdeel 19).

De uit rode baksteen opgetrokken HALLEHUISBOERDERIJ is in 1929 vergroot. Het woongedeelte is verbreed en kreeg een nieuwe gevel. Zij ligt onder een wolfdak dat deels met rode pannen deels met riet is gedekt. De vijf traveeën brede voorgevel van de boerderij is asymmetrisch van indeling. De voordeur met bovenlicht is rechts van het midden geplaatst. Links daarvan drie roedevensters met onderluiken, rechts een kelderlicht en roedevenster met onderluik. Op de verdieping venster met luik. Linkerzijgevel ter hoogte van het woongedeelte roedevensters met onderluiken; ter hoogte van de stal afwisselend rondboogdeurtjes en liggende stalramen. De rechterzijgevel ter hoogte van het woongedeelte een (vernieuwde) deur en roedevenster, ter hoogte van de stal afwisselend rondboogdeurtjes en liggende stalramen. Achtergevel met dubbele deel deur in ronde boog met jaartal 1929 in de sluitsteen. Daarnaast rondboogvenstertjes met roedeverdeling en twee maal twee mestdeuren in ronde boog. Op de verdieping een hooiluik met bovenlicht. In het inwendige zijn enkele oude onderdelen bewaard gebleven. Groepstal met ankerbalkgebinten. Aan het woongedeelte is een bakhuis of enskamer aangebouwd onder pannen zadeldak.

Waardering

BOERDERIJ AYTINK, behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van cultuurhistorisch belang

- als onderdeel van het boerderijcomplex Aytink

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- als type
- wegens de functie
- wegens de eenvoudig doch harmonische architectuur
- wegens de visueel-landschappelijke relatie tot de overige onderdelen van de buitenplaats

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 530806

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82915/184

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			1123

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 18

Het boerderijcomplex Aytink ligt ten oosten van de Velhorst, ten westen van de van zuid naar noord lopende schapendrift. Het boerderijcomplex behoorde sinds 1708 tot het landgoed. Op de kadastrale minuut van 1825 komt de boerderij voor met de naam Aytink, maar zij is van oudere datum. De boerderij bestaat dan, evenals Nieboer, uit een fors U-vormig bouwwerk. Ten oosten van de boerderij ligt aan de kop van de schapendrift een schapenboet. Thans bestaat het boerderijcomplex uit een boerderij met aangebouwd bakhuis of enskamer (onderdeel 17), een middenlangsdeelschuur (onderdeel 18) en een eenroedige kapberg (onderdeel 19).

Uit rode baksteen opgetrokken MIDDENLANGSDEELSCHUUR (XXa) onder met rode pannen gedekt wolfdak. De getoogde dubbele houten deur in de voorgevel is vervangen door een beglaasde deur. Voorts halve roedevenstertjes, een voormalige mestdeur en twee getoogde venstertjes. De linker- en rechterzijgevel met getoogde deurtjes en liggende vensters. de achtergevel met ronde dubbele deur, geflankeerd door getoogde roedevensters en rondboog mestdeuren.

Waardering

SCHUUR, behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van belang

- als onderdeel van het boerderijcomplex Aytink
- als type
- wegens de eenvoudig doch harmonische architectuur
- wegens de visueel-landschappelijke relatie tot de overige onderdelen van de buitenplaats

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
-----------------------	---------------------	----------------

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Boerderijen, molens en bedrijven

Boerderij (M)

Schuur(M)

Monumentnummer*: 530807

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82915/189

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			1123

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 19

Het boerderijcomplex Aytink ligt ten oosten van de Velhorst, ten westen van de van zuid naar noord lopende schapendrift. Het boerderijcomplex behoorde sinds 1708 tot het landgoed. Op de kadastrale minuut van 1825 komt de boerderij voor met de naam Aytink, maar zij is van oudere datum. De boerderij bestaat dan, evenals Nieboer, uit een fors U-vormig bouwwerk. Ten oosten van de boerderij ligt aan de kop van de schapendrift een schapenboet. Thans bestaat het boerderijcomplex uit een boerderij met aangebouwd bakhuis of enskamer (onderdeel 17), een middenlangsdeelschuur (onderdeel 18) en een eenroedige kapberg (onderdeel 19).

Naast de schuur staat een eenroedige KAPBERG (XXa) met een met riet gedekt tentdak en lage tasvloer.

Waardering

KAPBERG behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van belang

- als onderdeel van het boerderijcomplex Aytink

- wegens de ouderdom

- als type

- wegens de functie

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Kapberg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 530808

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82915/177

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			1104

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 20,

Het boerderijcomplex Scholten ligt ten noorden van de Velhorst aan het eind van de oprijlaan. Het boerderijcomplex hoort van ouds tot het landgoed. Scholten stond oorspronkelijk bekend onder de naam Groot Velhorst, dit ter onderscheid van Klein Velhorst, thans boerderij Nieboer. De boerderij werd hoogstwaarschijnlijk in de Middeleeuwen gesticht. Op de kadastrale minuut van 1825 wordt boerderij Scholten weergegeven als een fors U-vormig gebouw. Op het erf staan dan nog twee opstallen. Thans bestaat het complex uit een middenlangsdeelboerderij met aangebouwde enskamer, een aantal schuren en een eenroedige kapberg. Alleen de boerderij met aangebouwde enskamer (onderdeel 20), de middenlangsdeelschuur ten zuiden van de boerderij (onderdeel 21) en de eenroedige kapberg (onderdeel 22) komen voor bescherming in aanmerking.

De uit verschillende soorten rode baksteen opgetrokken middenlangsdeel BOERDERIJ ligt op een rechthoekige plattegrond en wordt afgedekt met een wolfdak, dat voor het bovenste deel met riet is gedekt en het onderste deel, aan de zijkanten, met rode pannen. Eenvoudige windveren langs de dakrand. Uilebord aan de voorzijde. Gemetselde schoorsteen op de daknok. Het dak is boven het woongedeelte in het eerste kwart van de 20ste eeuw opgewipt. De aangebouwde enskamer ligt onder zadeldak met gesmoorde pannen. De voorgevel van de boerderij staat op een gecementeerde plint, is vijf traveeën breed en asymmetrisch van indeling. Verschillende soorten rode baksteen zijn hier toegepast, waarvan het oudste nog uit de 18de eeuw kan dateren. De voordeur met bovenlicht is links van het midden geplaatst. Links daarvan een kelderlicht met tralies, waarboven een roedevenster met onderluik. Rechts van de voordeur twee grote en een klein roedevenster met onderluiken. Deur en vensters worden met een rollaag afgesloten. Staafankers. De gevel van de enskamer heeft een roedevenster met onderluiken en een klein venster op de verdieping. Staafankers. De rechterzijgevel op gecementeerde plint heeft in het woongedeelte roedevensters met onderluiken, in het bedrijfsgedeelte mestdeuren waarvan twee getoogd en een recht. Liggende stalvensters. De linkerzijgevel op gecementeerde plint wordt voor het eerste gedeelte ingenomen door de enskamer. Hierin roedevenster met onderluiken. Links naast de aansluiting met de enskamer een toegang. In het bedrijfsgedeelte mestdeuren onder segmentbogen en liggende betonnen stalvensters. Pomp met houten kast tegen de achtergevel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van de enskamer. De achtergevel is symmetrisch van indeling. In het midden een diep liggende toegang onder segmentboog waarin dubbele deeldeuren. In de dikte van de toegang rechts een klein venster. Te weerszijden van de deeldeuren rondboogvensters met ijzeren roedeverdelingen en twee staldeuren onder segmentboog. Staafankers. In het interieur zijn enkele originele onderdelen bewaard gebleven, zoals een grote schouw met geprofileerde schouw balk en betegelde achterwand met roetbaan (schildpadtegels) en mangaankleurige bloempottegels (XIX) en paneeldeuren.

Waardering

BOERDERIJ SCHOLTEN, behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van cultuurhistorisch belang

- als onderdeel van het boerderijcomplex Scholten
- als type
- wegens de functie
- wegens de eenvoudig doch harmonische architectuur
- wegens de bewaard gebleven interieuronderdelen
- wegens de visueel-landschappelijke relatie tot de overige onderdelen van de buitenplaats

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 530809

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 juni 2008
Kadaster deel/nr	82915/181

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	F			1104

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 21

Het boerderijcomplex Scholten ligt ten noorden van de Velhorst aan het eind van de oprijlaan. Het boerderijcomplex hoort van ouds tot het landgoed. Scholten stond oorspronkelijk bekend onder de naam Groot Velhorst, dit ter onderscheid van Klein Velhorst, thans boerderij Nieboer. De boerderij werd hoogstwaarschijnlijk in de Middeleeuwen gesticht. Op de kadastrale minuut van 1825 wordt boerderij Scholten weergegeven als een fors U-vormig gebouw. Op het erf staan dan nog twee opstallen. Thans bestaat het complex uit een middenlangsdeelboerderij met aangebouwde enskamer, een aantal schuren en een eenroedige kapberg. Alleen de boerderij met aangebouwde enskamer (onderdeel 20), de middenlangsdeelschuur ten zuiden van de boerderij (onderdeel 21) en de eenroedige kapberg (onderdeel 22) komen voor bescherming in aanmerking.

De uit rode baksteen opgetrokken MIDDENLANGSDEELSCHUUR op rechthoekige plattegrond ligt direct ten zuiden van de boerderij en wordt gedekt door een wolfdak met rode pannen belegd. De schuur is in het begin van de 20ste eeuw verhoogd, gezien de sporen in het metselwerk. In de oostelijke gevel (aan de kant van het erf) een dubbele deeldeur onder segmentboog, geflankeerd door kleine rechthoekige stalvensters met vierruitsverdeling. Links een staldeurtje. Uiterst links en rechts in de gevel een halfrond stalvenstertje met vorktracering. Staafankers. De zijgevels zijn voorzien van getoogde mestdeuren en liggende stalramen. In de westgevel is de grote deeldeur dichtgezet. Twee vierruitsvensters en staafankers.

Waardering

SCHUUR, behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van belang

- als onderdeel van het boerderijcomplex Scholten

- als type

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- wegens de eenvoudig doch harmonische architectuur
- wegens de visueel-landschappelijke relatie tot de overige onderdelen van de buitenplaat

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Schuur(M)

Monumentnummer*: 530810

Status rijksmonument
Inschrijving register* 02 juni 2008
Kadaster deel/nr 82914/138

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Lochem Lochem Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Laren Gelderland F 1104

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 22

Ten oosten van de boerderij staat een eenroedige KAPBERG met tasvloer onder rieten kap, afgesloten door een verticale beplanking.

Waardering

KAPBERG behorend tot de historische buitenplaats de Velhorst, van belang

- als onderdeel van het boerderijcomplex Scholten

- wegens de ouderdom

- als type

- wegens de functie

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Boerderijen, molens en bedrijven Boerderij (M) Kapberg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument